

Historische praktijk I: Middeleeuwen (A004024)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (Jaar)	Nederlands	Gent	groepswerk zelfstandig werk werkcollege hoorcollege
----------	------------	------	--

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Vanderputten, Steven	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Everaert, Janna	LW03	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de geschiedenis	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Historische praktijk, geschiedbeoefening, Middeleeuwse geschiedenis

Situering

Dit vak heeft als doel de student in de praktijk vertrouwd te maken met de beginselen van het historische onderzoek naar de middeleeuwse samenleving. De nadruk ligt daarbij op het formuleren van een adequate probleemstelling, het verzamelen van wetenschappelijke literatuur en de adequate verslaggeving van de onderzoeksresultaten. De uiteindelijke bedoeling is de student vaardigheden aan te leren die hem of haar in staat moeten stellen in de toekomst zelfstandig literatuur- en bronnenonderzoek te verrichten.

Inhoud

Het centrale thema waarrond wordt gewerkt is : '**Diversiteit en maatschappelijke betekenis van het religieuze leven in de vroege en volle middeleeuwen**'.

Het **eerste semester** heeft een inleidend karakter, waarbij de wisselwerking met het vak Inleiding tot het Historisch Onderzoek (IHO) centraal staat. Na enkele inleidende theoretische colleges oefenen we in klassikaal- en groepsverband het opstellen van bibliografieën, het formuleren van een probleemstelling, het betrekken van geschreven en iconografische bronnen bij het onderzoek, het bijhouden van aantekeningen en referenties, en het uitwerken van een goede opzet voor een paper.

De colleges tijdens het **tweede semester** staan voornamelijk in het teken van de individuele eindpaper, die vertrekt vanuit een bronfragment naar keuze uit een aangeboden lijst, waarvoor studenten zich uiterlijk midden december kunnen registreren. Naast de schriftelijke eindpaper die voor 60% procent doorweegt op de totaalscore, zullen de studenten de voortgang van hun onderzoek en hun mondelinge taalvaardigheden en presentatietechnieken kunnen aftoetsen tijdens in de vorm van korte presentaties.

Van de studenten wordt verwacht dat ze **verschillende opdrachten uitvoeren die meetellen voor de eindscore**.

Begincompetenties

- Elementair inzicht hebben in historische ontwikkelingen; eindtermen van het vak geschiedenis in het secundair onderwijs bereikt hebben (of een gelijkaardig niveau).
- Voldoende vaardigheden bezitten voor het schrijven van teksten in helder en correct Nederlands.

- Beschikken over voldoende (passieve) kennis van het Engels, Frans en Duits.
- Kennis van het Latijn is aanbevolen maar niet verplicht.

Eindcompetenties

- 1 B.1.6. Inzicht hebben in de methodologie van de Geschiedenis.
- 2 B.1.7. Basiskennis hebben van de diversiteit aan bronnen en wetenschappelijke literatuur (ook in een andere taal dan het Nederlands) voor een historisch onderzoek en de specifieke expertise vereist om bronnen (ook in een andere taal dan het Nederlands) te lezen en te interpreteren.
- 3 B.2.1. Probleemgericht historisch onderzoek initiëren.
- 4 B.2.2. Het resultaat van historisch onderzoek (ook in een andere taal dan het Nederlands) in de juiste nationale en internationale historiografische context plaatsen, naar waarde schatten en benutten.
- 5 B.2.3. Een eenvoudige historische onderzoeksstrategie kunnen uitschrijven in de vorm van een stappenplan.
- 6 B.2.4. Kwantitatieve en kwalitatieve methoden en technieken kritisch kunnen toepassen.
- 7 B.2.5. In functie van een specifieke historische vraagstelling de meest geëigende brontypes kunnen aanwijzen.
- 8 B.2.6. Een heuristische methode en historisch bibliografisch onderzoek kunnen verantwoorden aan de hand van wetenschappelijke criteria.
- 9 B. 2.7. De resultaten van bestaand/eigen initieel onderzoek (ook in een andere taal dan het Nederlands) of ontwerponderzoek kunnen interpreteren, evalueren en hierover rapporteren.
- 10 B.2.8. Zich bewust zijn van het belang van wetenschappelijke integriteit.
- 11 B.3.1. Kritisch reflecteren over de rol van het mondiale perspectief, de dynamiek van processen en patronen in historische situaties.
- 12 B.3.4. Een onderzoekende houding met zin voor historische kritiek en creativiteit en met een ingesteldheid tot levenslang leren bezitten.
- 13 B.4.1. Schriftelijk kunnen rapporteren over hangende wetenschappelijke discussies in de historiografie (ook in een andere taal dan het Nederlands), met een adequaat kritisch apparaat en in een duidelijk gestructureerde, wetenschappelijk verantwoorde tekst, geschreven in een heldere en academisch correcte taal.
- 14 B.4.2. Actief deelnemen aan groepsdiscussies (ook in een andere taal dan het Nederlands) en in een duidelijk gestructureerde mondelinge uiteenzetting in een heldere en academisch correcte taal kunnen communiceren met experts en peers over de resultaten van historisch onderzoek.
- 15 B.4.3. Projectmatig kunnen samenwerken met vakgenoten (ook in een andere taal dan het Nederlands).
- 16 B.6.1. Inzicht hebben in de manier waarop historisch wetenschappelijk onderzoek functioneert en georganiseerd is.
- 17 B.6.2. Inzicht hebben in het functioneren van aanverwante humane en sociale wetenschappen.
- 18 B.6.3. Inzicht hebben in de werking van de archieven en erfgoedinstellingen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Typologie en heuristiek van de bronnen voor de geschiedenis van de middeleeuwen, Gent, 2022.

Richtprijs: € 20

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : VANDERPUTTEN, S., HAEMERS, J., SOENS, T. en PUTTEVILS, J.

ISBN : 978-9-40148-670-5

Aantal pagina's : 216

Alternatief : Online via lib.ugent.be.

Oudst bruikbare editie : 2022

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : intensief
Gebruik en levensduur na de opleiding : intensief

Type: Slides

Naam: Powerpointpresentaties
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal slides : 150
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee
Bijkomende info: Aantal is indicatief.

Referenties

Steven Vanderputten, Jelle Haemers, Tim Soens en Jeroen Puttevils, Typologie en Heuristiek van de bronnen voor de geschiedenis van de middeleeuwen, Gent, 2022.
Steven Vanderputten, Medieval Monasticisms: Forms and Experiences of the Monastic Life in the Latin West, Berlijn, 2020.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Eerste semester: begeleidde oefeningen, collectieve feedback, persoonlijke begeleiding direct na college en op afspraak.
Tweede semester: collectieve feedback, wekelijks spreekuur, bijkomende begeleiding op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Eindscoreberekening

100% niet-periodegebonden evaluatie op basis van:

- Tussentijdse opdrachten (40%): aanwezigheid tijdens hoorcolleges, werkcolleges en feedbacksessies; actieve participatie in de lessen; verkennende taken waaronder het opstellen van een bibliografie (literatuur- en bronnenlijst) en een probleemstellende inleiding, presentaties.
- Wetenschappelijk onderbouwd werkstuk: eindpaper (60%)

De student moet **aan alle verplichte opdrachten deelnemen om te kunnen slagen voor het geheel**. Deadlines voor de opdrachten en eindpaper moeten strikt gerespecteerd worden. De eindpaper, geschreven in het tweede semester, is de meest belangrijke opdracht aangezien daar alle competenties terugkomen die via hoor- en werkcolleges en tussentijdse opdrachten werden ingeoeffend. **Het is om deze reden niet mogelijk om te slagen voor dit opleidingsonderdeel indien de student een onvoldoende haalt voor de eindpaper**. Indien de student voor de eindpaper een onvoldoende behaalt, maar de totale eindscore wel voldoende zou zijn (een cijfer van 10 of meer op 20), dan wordt deze eindscore teruggebracht tot 9/20. Indien de student een voldoende behaalt voor de eindpaper en een onvoldoende voor (sommige van) de andere opdrachten, maar de totale eindscore wel voldoende is, dan slaagt de student wel.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdrachten voor groepstaken en de mondelinge presentaties

- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback via email en na afspraak